

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIII (47)

Štev. (Nº) 22

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

23 de junio - 23. junija 1994

BOŽIDAR FINK

Še k pomirjenju in spravi

Svetovni politični dejavniki štejejo Slovenijo med tiste države v prehodu, ki so dosegle najvišjo stopnjo politične in gospodarske stabilnosti. Ko taka ugotovitev zbuja zaupanje v nadaljnjo pot slovenske države, pa je treba obžalovati, da ostajajo v globini slovenske družbene zavesti moralne razpoke, ki povzročajo psihične posledice nezaupanja, razdrobljenosti in brezčutnosti. Kri, ki je bila prelita v revoluciji in v dobi komunistične oblasti, brbotá na dnu zavesti; rane narodne časti pa še zdaj krvavé in jih nekateri kar naprej odpirajo s perfidnim ločevanjem ljudstva na narodne osvoboditelje in izdajalce. Za take ljudi, ki ne znajo spremljati zgodovinskega razvoja, ima še zdaj veljavo surova revolucijska logika z ironijo, apodiktičnimi sodbami in gverilskimi udarci: komunistična revolucija naj bi bila boj za svobodo, odpor proti njej pa izdaja naroda.

Če naj se med ljudstvom utrdi tudi moralna stabilnost, ki bo jamstvo za politično, bo treba na novo oceniti bližnja zgodovinska dogajanja, a ne samo z znanstvenimi ugotovitvami. S političnimi izreki bo treba dati zadnji dobri vrednostno oceno, s pravnimi akti pa ugotavljati krivdo za komunistične zločine in kriminalizirati diskriminacijo... Premagati in dokončno bo treba prekiniti s preteklostjo, kolikor jo je po svoje oblikoval komunistični program.

Pomirjenje v narodu bo mogoče le po splošnem spoznanju, da je bila Slovenija v celoti žrtev komunistične zarote, kot to potrjuje današnji splošni zgodovinski trenutek. Spravo bosta lahko sklenili samo tista stran, ki je bila žrtev komunističnega nasilja, in tista stran, ki je bila žrtev komunistične prevare. Ne bo pa nikoli mogoča sprava z ostanki komunističnega partijskega aparata, če bo ta vztrajal na starih pozicijah. Šele po tem spoznanju bo v svojih posledicah zares končan bratomorni boj in bo dokončno padel tudi naš notranji berlinski zid.

Da je komunizem nastopal s prevaro in izdajstvom, dokazuje mnogo dejstev. Partija je leta 1941 izdala okupirano državo, ko se je dejansko postavila proti zakoniti begunski vladi in ostankom njene vojske v domovini. S tem je sprejela sovražnikovo tezo o prenehanju države (debellatio) in priznala izvirno avtoriteto okupacijskih oblasti. Ko je šele po napadu Nemčije na ZSSR komunistično vodstvo poklicalo k narodnoosvobodilnemu upor, je z uvedbo socialne revolucije po boljševiškem vzorcu, geslih, simbolih in metodah verolomno izrabilo odvize k boju za svobodo v partikularne strankarske interese.

Potem so z dolomitsko izjavo izdali

zaveznike v OF, ko so vsilili svoj železni monopol nad vodstvom navidezno pluralnega gibanja. Slovenski komunisti so prelomili celo zavezo zvestobe šefu svetovnega gibanja Stalinu s tem, da so v njegovem imenu začeli boj za prevzem oblasti v času, ko je bila komunistom povsod zaukazana zgolj resistenca okupatorjem. Pošteni borci za svobodo, ki so se podrežali komunističnemu vodstvu, so bili po vojni prevarani za svobodo, za katero so se hoteli bojevati, in so se mnogi odločili za izseljenstvo, namesto da bi živeli pod diktaturo ene same stranke. Kako drugače kot izdaja je mogoče imenovati izvedbo predaje iz Vetrinja? Tam so komunisti sodelovali v prevari z zavezniki in so za ceno krvi nasprotnikov izdali tujini slovensko Koroško.

V sedanjem času so se komunistični voditelji izneverili svojemu imenu, simbolom, strukturam in idealom, za katere so prej zahtevali toliko žrtev na obeh straneh. Kako to občutijo idealisti, ki so verjeli njihovemu evangeliju in dali zanj znoj in kri, zdaj so pa ti preroki zašli v odpad in heretizijo? Če pri svojih dogmah in disciplini ne vztrajajo, naj bi se jim vsaj pošteno odrekli in za nazaj izrazili obžalovanje! Ali ni perfidno, da v imenu sprave opravijo slovesen pokop žrtev, ki naj bi bili narodni izdajalci, potem pa jih obtožujejo naprej? Sploh je skrajno nepošteno, da je revolucija pod vodstvom maršala iste ljudske armade, ki je pozneje napadla Slovenijo, poveljevana, kot boj za narodno svobodo, odpor proti grozeči komunistični tiraniji nad narodom pa označen za izdajstvo. Če je to dopuščeno v današnji demokratični Sloveniji in so nosilci takega ravnanja celo osebe blizu državnega vrha, je govorjenje o spravi lažnivo ali pa se je spremenila kvalifikacija izdajstva: izdajalcem se ne prirejajo uradne pogrebne slovesnosti.

Najbolj očitno je izdajalska narava komunizma izkazana v dejstvu, da je za nastop proti vsemu, kar bi se ne strinjalo z njegovo zamisljivo človeka in družbe in ga moglo ovirati, da se polasti totalitarne oblasti, izkoristil narodno nesrečo sovražne okupacije. Brez okupacije bi na Slovenskem ne zavladal diktatorski sistem ene misli in ene volje, iz katerega se slovenska družba trudoma izvija. V tem smislu je komunizem dejansko sodeloval z okupatorjem, ki mu je ponudil le ugodno priložnost, da si prisvoji oblast.

Dokler ne bo torej spoznanja in pripoznanja, da je bilo v komunizmu leglo vse verolomnosti in izdajstva na Slovenskem, tako dolgo ne bo moralne integracije in ne pravega miru. Šele po tem bo Slovenija stopila z jasnim licem v sedanjo zgodbo

Zgodilo se je v Sloveniji

V nedeljo, 19. junija, je bil v Škofovih zavodih v Šentvidu tabor Slovencev po svetu. Slovence iz Argentine je z odličnim govorom predstavil cont. Milan Magister. Prisotni so bili med drugimi zunanji minister Lojze Peterle, sekretar dr. Peter Vencelj in novi notranji minister Andrej Šter.

Premier Drnovšek je v svojem obširnem nastopu na TV Slovenija ta teden znova poudaril, „da so gospodarski kazalci naše države obrnjeni navzgor“. V ugodni luči je Slovenijo pokazalo tudi poročilo britanskih ocenjevalcev rizičnosti Economist Intelligence Unit (EIU), ki v zadnjem četrtletnem poročilu dokaj ugodno ocenjujejo slovenski politični in gospodarski položaj. Med 80 ocenjenimi državami (med njimi so tudi nekatere članice EU) je na petstopenjski lestvici od A do E v zvezi s političnim položajem in politiko, kreditiranjem in trgovinsko menjavo Slovenija dobila same srednje (C) in boljše ocene (B) in se tako v krogu primerljivih držav uvrstila takoj za Češko, pred Madžarsko, Turčijo in vsemi državami nekdanje Jugoslavije ter le malo slabše kot Španija.

Iz glavne koalicijske stranke — Liberalne demokracije Slovenije — v zadnjem času prihajo ocene, da je tretja partnerica v vladi Združena lista socialnih demokratov (ZLDS) bolj zanesljiv partner kot SKD.

Eanko je stanje v koaliciji ocenil tudi premier Drnovšek.

SKD je pred časom predlagala liberalnim demokratom dvostransko koalicijo — brez ZLDS. Pogajanja so sicer začela, zrasla pa so po zadnjih dogodkih v SKD. Kot je znano, je glavni tajnik stranke Edvard Stanič nedavno ponudil odstop, stranko je zapustilo krilo Narodnih demokratov, odmevna pa je bila tudi razrešitev ministra za notranje zadeve in člana SKD Iva Bizjaka.

Krščanski demokrati so v petek, 18. junija, za zaprtimi vrati v t. i. klavzuri razpravljali o temeljnih usmeritvah stranke v prihodnje. O morebitnih sklepih klavzure naj bi v ponedeljek odločal svet stranke.

Po zagati, ko predlagana razrešitev ministrice za delo Jožice Puhar v parlamentu ni dobila dovolj podpore, je Puharjeva ta teden premierju ponudila, da sama odstopi, sicer pa je že predlagana za slovensko veleposlanico v Skopju.

Ljubljana, 21. junija.

Po zadnjih novicah, ki smo jih prejeli iz Ljubljane, je glavni tajnik SKD Edvard Stanič na „klavzurni“ seji SKD umaknil svoj odstop, s čemer je bilo vodstvo zadovoljno.

Za pet milijard avtocest

Družba za avtoceste Republike Slovenije (Dars) je 11. junija z podpisom pogodb oddala gradnjo avtocestni odsek Selo Šempeter v Vipavski dolini in druge cevi predora Pletovarje in Golo rebro na avtocesti Hoče-Arja vas.

Skupna vrednost teh projektov je nekaj več kot pet milijard tolarjev, pri čemer je 12,34 kilometra dolga trasa od Šempetra do Sela vredna 2 milijardi 766 milijonov tolarjev, 19 objektov na njej pa milijardo 380 milijonov tolarjev, medtem ko je razrešitev predorov ocenjena na milijardo in skoraj 200 milijonov tolarjev. Večino del bosta od 1.800 kilometrov že zgrajenega pododseka pri italijanski meji do Sela opravila ljubljanska SCT in SPG Primorje iz Ajdovščine, le viadukt Lijak (vreden 489 milijonov tolarjev) bo zgradilo podjetje Italstrade iz Rima, tri mostove pa sežanski Kraški zidar.

vinsko dobo, brez anarhičnih reminiscenc in travm iz časa zatrte demokracije.

Objavljeno v Delu, pisma bralcev, 11. junija

Omenjeni odsek s sedmimi nadvozi, petimi podvozi in prav toliko mostovi naj bi bil nared junija prihodnje leto. Po besedah predsednika Darsa Jožeta Brodnika postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja že teče. Družba se z do zdaj podpisanimi pogodbami giblje v načrtanih. Nekaj nedoločenosti je samo še glede infrastrukturne opreme, medtem ko so za mehanizacijo in material dolžni poskrbeti izvajalci. Skupna vrednost že oddanih del na 91,04 kilometra avtocestnih tras je nekaj več kot 12 milijard tolarjev.

Po Darsovem programu se bodo letos začela dela še na odsekih Arja vas-Vransko, Dane-Fernetiči ter na severni in vzhodni ljubljanski obvoznici, kar pomeni, da bo v gradnji 129,64 kilometra avtocest. Poleg tega skrbi družba za vzdrževanje za skoraj tisoč petsto kilometrov državnih (magistralnih) cest, za katere pa denarno ni tako poskrbljeno kot za avtocestno omrežje. Zato so že najeli 30 milijonov ameriških dolarjev posojila za posodobitev cest na Koroškem, okrog Maribora in ceste od mejnega prehoda Robič do Kalc.

Valter Pregelj („Slovenec“)

Praznik slovenske državnosti

Sobota, 25. junija ob 19.30 v Slovenski hiši

ZEDINJENA SLOVENIJA

MEDORGANIZACIJSKI SVET

Kadrovski „premiki“ krščanske demokracije

Premiki na seji politične koordinacije slovenskih krščanskih demokratov ne bodo prišli v zgodovino samo zaradi odstopa generalnega tajnika Edvarda Staniča, ampak tudi zaradi grožnje Lojzeta Peterleta, da bo v primeru strankarske nediscipline poslancev odstopil kot predsednik stranke. V političnih kuloarjih je te dni že bilo slišati o novi krščanski demokraciji brez Lojzeta Peterleta.

V „konklavah“, napovedanih za prihodnji teden, naj bi predvsem skušali disciplinirati poslance po „incidentu“, ki ga je povzročil Izidor Rejc. Pred glasovanjem v parlamentu je javno povedal, da bo podprl ministrico za delo Jožico Puhar, kar naj bi bilo v ozadju odstopa Edvarda Staniča, ki se je formalno odločil za tak korak iz zdravstvenih razlogov. Ne glede na vzroke je s tem dokončno zapečatil možnost dvojne koalicije med liberalno demokracijo in krščanskimi demokrati. Koalicija med združeno listo, liberalnimi demokrati in krščansko demokracijo tako najverjetneje ostaja realnost do prihodnjih volitev. Razen če bi nastale nepredvidene spremembe v vrhu krščanske demokracije na izrednem

kongresu stranke, ki ga je napovedani Staničev odstop približal na september.

Obračun v vrstah SKD je potekal predvsem med Staničevimi strujami, ki je zagovarjala stališče, naj krščanski demokrati čim dražje prodajo položaj demokratske kulise, in zagovorniki izstopa iz koalicije.

Peterletu in Staniču namreč ni uspelo prepričati članstva, naj pozabi karizmatičnega obrambnega ministra, čeprav bo del volivcev SKD najbrž glasoval prav za Janšo. Dogajanje v krščanski demokraciji je sicer težko razložiti z zaroto, pa se vendar ni mogoče znebiti občutka, da so dogodki izrazito usmerjeni na razbijanje desnice, konkretno razpad SKD. Krščanski demokrati so se razšli z naravnim zaledjem, vrhom katoliške Cerkve, kasneje pa so stvari po Murphyjevem zakonu šle samo še navzdol. Potrjuje se mnenje, da so bili v Depali vasi pravzaprav najbolj tepeni krščanski demokrati, ki so prek Bizjaka objektivno prevzeli odgovornost za dogajanje v sicer nevhvaležnem represivnem ministertvu.

Vladimir Vodušek
„Delo“, 8. junija 1994

Spremembe v SKD

Stranki sta v zadnjem času skorajda že propadla vsaj dva večja projekta — reforma lokalne samouprave in oblikovanje dvostranske koalicije med SKD in Liberalno demokracijo Slovenije. Poslanci SKD bi v prizadevanju po vzpostavitvi dvostranske koalicije namreč morali na nek način dokazati, kar je pred časom obljubil podpredsednik stranke Ivan Oman, češ da lahko jamčijo vseh svojih 15 glasov, če tudi LDS lahko zagotovi svojih 30. Najbrž tudi ti niso dosledno spoštovali želje svojega predsednika Drnovška, naj se Puharjevo razreši, vendar so krščanski demokrati vsekakor bolj nazorno pokazali, da koalicija

med SKD in LDS nikakor ni tako zanesljiva, da se duh razrešenega obrambnega ministra Janše ne bi mogel kadarkoli vrniti v najbolj nezaželeni obliki.

Poslanci SKD so različno reagirali na najnovejši dogodek v svoji stranki. Vodja poslanske skupine SKD Nace Polajnar ni hotel dajati izjav, medtem ko podpredsednik državnega zbora iz SKD Miroslav Mozetič za dogodek „ni vedel“. Štefan Kociper je bil zaskrbljen zaradi zdravstvenega stanja njihovega tajnika. Ivan Oman, podpredsednik stranke in pobudnik ustanovitve ljudskega krila, pa je dejal, da zdravstveni razlog ni vedno resnični razlog za odstop. Tudi mnenja poslancev drugih parlamentarnih strank o političnem dogodku v SKD so različna. Večina med njimi meni, da je to konec pragmatične politike, ki jo poosebljata Ivo Bizjak in Edvard Stanič.

SDSS in SLS čakata SKD

Socialdemokratska stranka Slovenije in Slovenska ljudska stranka sta na tiskovni konferenci sporočili, da sta vodstvom Slovenskih krščanskih demokratov in Zelenih Slovenije predlagali pogovore o oblikovanju koalicije za skupen nastop na volitvah v občinske svete in predvidoma tudi na naslednjih državnoborskih volitvah.

Ker SKD v mesecu dni na pobudo teh dveh strank niso odgovorili, so v četrtek predsedniku te stranke poslali pisno povabilo na skupne pogovore. Temelj tega povezovanja naj bi bila Majniška deklaracija — pet let pozneje, ki dobiva podporo tisočev Slovencev doma in v tujini.

Jeffrey Sachs, znani harvardski profesor, bo na povabilo predsednika slovenske vlade Janeza Drnovška v naslednjih dneh obiskal Slovenijo. Srečal se bo z ministrom za ekonomske odnose in razvoj, finančnim ministrom, guvernerjem Banke Slovenije ter predstavniki agencij za privatizacijo in sanacijo bank in Sklada za razvoj.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Zanimivo je, kako se nenehoma ponavljajo isti problemi, dopolnjeni le s posameznimi odtenki, ki jim dajejo svojsko značilnost. Širom države vidimo zaplete, ki so iste narave, kot da ne bi bilo mogoče krepko zaobrtni krmila in se posvetiti drugim skrbem. Državna vlada kot tudi številne provincijske oblasti so zagledane samo vase, v nenehno podaljševanje lastnega obstoja; medtem ko opozicija ne najde izhoda iz svojega nenehnega protesta, ne da bi nudila kako vredno in resno alternativo. Politično življenje se tako izživlja v nenehnem notranjem boju, v spopadih med strankami in v notranjosti strank, kar vodi v obup in družbeno otopelost.

RAZLIČNE USTAVE

Tako vidimo, da potek ustavodajne skupščine, ki se razvija v mestu Santa Fe, dejansko nima odmeva v družbi. Res da časopisje vsak dan potanko poroča o debatih in sklepih, da TV in radio občasno objavljajo o tamošnjih dogodkih. A navadni državljani se nanjo niti ne ozira. Nikogar ne zanima, kaj tam delajo predstavniki doma — vseh argentinskih strank, ki jih je narod volil, a še danes ne ve, zakaj. To nezanimanje ima razlog tudi v tem, da je splošen občutek ob tej skupščini, da gre le za ponovno Menemovo predsedniško dobo, glede česar pa družba sama ni na jasnem, kako naj se izreče. Večina skuša uživati to dobo stabilnosti, a narod vidi in vedno bolj spoznava, da stabilnost sama po sebi ni prevelika vrednost kot inflacija sama po sebi ni bila smrtna bolezen.

Ob tem pa je v ustavodajni skupščini, kateri pa politični opazovalci precej zvesto sledijo, prišlo do nekaterih zapletov. Po eni strani je zaznati, da je vse to dogajanje pripeljalo peronistično stranko do globoke ideološke debate, do katere je prejel ali slej moralo priti. Ni mogoče zasukati krmila, kot ga je zasukal Menem, ne da bi se to ne poznalo med posadko ladje. In zato je trenutno najbolj izstopajoče v vsej skupščini notranje vedenje med peronisti.

Med vzroki teh spopadov je zaznati dva: Po eni strani gospodarski, po drugi pa ideološki. Gospodarski je bolj enostaven. Spričo dejstva, da država skuša vedno manj denarja pošiljati provincam, so guvernerji (večina njih je tudi v ustavodajnih delegacijah), skušali doseči, da se „zvezna soudeležba“ (del fondov, ki jih province dobe od zveznih davkov) jasno začrta v ustavi, da ne bi bilo potem težav z dobavami, na katere so že preveč navajeni. A ta zahteva naletava tako na odpor zvezne vlade (oziroma gospodarskega ministra), kot na nasprotovanje nekaterih provinc, ki so danes na boljšem položaju glede fondov. Dejansko gre za spopad med velikimi in malimi provincami, ker se del teh fondov razdeljuje po količini prebivalstva.

Drugi vzrok pa je ideološki in kaže na krizo, pred katero se bo prejel ali slej znašel peronizem. Na zasedanju je namreč prišlo do dejstva, da je del peronističnih delegatov ploskalo govoru, ki ga je imel Chacho Alvarez, vodja levičarske Velike fronte. Med temi je bil zlasti guverner iz province Santa Cruz, Néstor Kirchner, na katerega so potem navalili pravoverni ideologi stranke. Dejansko je bilo potem rečeno, naj nezadovoljni peronisti kar presedlajo v Veliko fronto, kar pa seveda ni le prazen komentar, marveč sociološka oznaka.

Večkrat smo na tem mestu že pisali o potrebi „ločitve duhov“ v argentinski poli-

tiki. A to pomeni zorenje, ki je vedno počasno in včasih boleče. En izraz tega razvoja, ki je neizbežen, je bilo „presedlanje“ večjega dela liberalcev v peronistično stranko. A prav sedaj te osebe motijo marsikateri „zgodovinskega peronista“, ki nemirno sedi zraven Albamonteja ali Adeline de Viola. Po drugi strani je treba poudariti, da je Chacho Alvarez izšel iz peronizma, katerega idealom se nikdar ni odpovedal. Zato je kot bomba padla izjava mendoškega guvernerja in že najavljenega peronističnega predsedniškega predkandidata (Octavia Bordóna), da je „Chacho Alvarez bolj peronist kot Menem“.

Vse to je seveda pozitivno, ker je bistveno za vsak normalen razvoj družbe, da se jasno vidi, „kdo je kdo“, in da ko ljudje volijo, vedo, koga volijo. S tem seveda nočemo postavljati kategorij, ker mora biti samo eno jasno: ni isto politik v opoziciji, kot politik na vladi. Lahko je biti „socialen“, ko ni treba razsojati o usodi fondov; teže, ko nam usoda države in družbe sloni na ramenih.

RAZLIČNE USTAVE

Pa se vrnimo k ustavi in njeni skupščini. Zanimivo je, kako stvari stoje. Jasno je, da je prišlo v peronizmu do tolikih notranjih težav, nezaupanja med delegati in odpora proti nenehnemu poseganju iz Buenos Airesa, da je Menem stvari organiziral na tak način, da dejansko za kulisami ustavodajno skupščino vodi Alfonsín. In kadar se njemu zdi, da stvari ne grado tako, kot je bilo določeno v paktu, se obrne na Menema, ki takoj napravi red.

Dejstvo je, da Menem danes bolj zaupa Alfonsínu, kar se tiče ustavne spremembe, kot pa marsikateremu veljaki iz peronističnih vrst. Alfonsín namreč smatra, da je tekst pakta tako velika dosega za radikale, da stori vse, da bi ustavodajna skupščina potekala nemoteno. Vendar v zadevi guvernerjev podpira zahteve manjših provinc, med katerimi se najhajo nekatere radikale oz. bi jih radikali mogli osvojiti.

Glede političnih koristi Alfonsín beleži zlasti zadevo „tretjega senatorja“. Po določbi pakta je namreč že dejstvo, da kakor hitro bo ustava v veljavi, bodo vse province določile še enega senatorja v zvezni kongres. In pakt tudi določa, da bodo tega senatorja to pot določile „obstoječe manjšine“, kar pomeni, da bo v Buenos Aires prihitela vsaj poldruga stotina novih radikalnih senatorjev. Peronizem bo izgubil svojo dvotretjinsko večino, a Menem ve, da med lastnimi senatorji ne more pričakovati zvestobe. Zato ta dar radikalom. On pa si zagotovi novo predsedniško dobo.

O novi dobi sanja še vrsta guvernerjev. Duhaldeju je v buenosaireski ustavodajni skupščini uspelo razbiti opozicionalno povezavo med radikali, desnico in levico. Tako alfonsinisti kot modinisti Rica so zapustili skupščino, ko so volili vodstva posameznih komisij. In zmagal je Duhalde. S tem še ni rečeno, da bo znova guverner. Sodna oblast je zaenkrat sicer potrdila njegovo tezo, da je dovolj enostavna večina za potrditev posameznih členov ustave, ta postopek mora priti do Vrhovnega sodišča. Medtem pa podtalno nadaljuje razdiralno delo med opozicijo.

V Santa Fe guverner Reutemann pripravlja referendum, da bi prisilil skupščino, da mu dovoli ponovno kandidacijo. Isto v Chacu in v La Pampi. Tako se vrnemo na začetek članka. Isti problemi, ista slepota. In to otežkoča pot v bodočnost.

Slovenska diplomacija

Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je odpotoval v Carigrad na sestanek Severnoatlantskega sveta za sodelovanje (MACC), kjer Slovenija skupaj s Finsko in Švedsko sodeluje kot opazovalka. Srečanja se udeležujejo članice Nata in nekdanjega Varšavskega sporazuma, torej države, vključene v Partnerstvo za mir.

Vodja slovenske diplomacije je na povabilo voditeljev Združenih arabskih emiratov v spremstvu gospodarstvenikov obiskal to za Slovenijo gospodarsko zanimivo državo, v Jordaniji oziroma v Amanu pa je prisostvoval odprtju slovenskega konzulata.

V Rimu je prvič zasedala mešana italijansko-slovenska premoženjska-pravna komisija, v Lendavi pa so se sešli slovenski in madžarski strokovnjaki ter razpravljali o problemu mejnega prehoda Dolga vas. Slovenija je bila potrjena za predsedujočo delovne skupnosti Alpe-Jadran. Mandat se začne novembra in bo trajal dve leti.

Slovenija je te dni navezala diplomatske stike z Vietnamom, z začetkom junija pa — na podlagi sporazuma, dogovorjenega med zadnjim obiskom slovenskega zunanjega ministra v Buenos Airesu — lahko slovenski državljani potujejo v Argentino brez vizuma.

Odstop ali sestop?

Slovenski krščanski demokrati se že ves čas po zadnjih volitvah srečujejo s krizo identitete. Njihov vstop v Drnovškovo vlado je razočaral mnoge privrženice dosledne politike, kljub temu pa jim je prav s „kolaboracijo“ s prejšnjim režimom uspelo obdržati na položajih mnoge „Demosove“ kadre. Po odstavitvi Janeza Janše z mesta obrambnega ministra so se razpoke v stranki še povečale. „Desni“ del je najprej zahteval takojšen izstop iz vladne koalicije, kasneje pa je nadaljnje sodelovanje v vladi pogojeval z zamenjavo Združene liste z Slovensko ljudsko stranko in socialdemokrati. Na zagorski konferenci je prevladala „sredinska“ usmeritev, saj je „maksikrilo“ preglasovalo nastajajoče ljudsko krilo in potrdilo navezo LDS-SKD.

Prav zato je „odstop“ drugega človeka stranke Edvarda Staniča, voditelja v Zagorju potrjene „pragmatične“ politike (uradno zaradi zdravstvenih razlogov) po svoje presenečenje. Za ta usodni korak naj bi se odločal že dolgo, nekakšen „Celovec“ za njegove odločitve pa se je zgodil v

državnem zboru, ko naj bi nekateri poslanci „desnega“ dela SKD podprli ministro Puharjevo. S tem dejanjem niso pokazali naklonjenosti do „komunistične“ ministrice, temveč nezaupanje Drnovšku, ki bi z Rino Klinar obdržal Združeno listo v vladni koaliciji. V tem pogledu je lahko „odstop“ glavnega tajnika SKD posledica neuspešnih pogajanj vodstva stranke z Liberalno demokracijo, saj se ta čedalje bolj nagiba ohranitvi „trojne“ koalicije. „Desni“ del je zlomil na konferenci potrjeno „pragmatično“ politiko in tako se pripravljajo še mnogi premiki po strankini lestvici, medtem ko naj bi Stanič svojo dolžnost opravljal do jesenskega kongresa. Sčasoma bi v stranki prevladala dosledna politika, ki bi namesto naveze SKD-LDS in „reševanjem slovenskega naroda“ postavljala v ospredje združevanje z SLS in sorodnimi strankami. Zato je Staničev odstop dobrodošel za SLS in SDSS, ki pričakujeta spremembe v politiki krščanske demokracije.

Igor Kršinar
Slovenec, 8. junija

O izginulih v Logatcu nič novega

„Logaška klavnica“ štiri leta pozneje

V Logatcu se je v na svoji deveti seji sešla tamkajšnja občinska komisija za ugotavljanje resničnih okoliščin izginotja občanov po drugi svetovni vojni. Predsednik komisije Slavko Šinkovec je na sejo povabil tudi dr. Jožeta Pučnika in Alojza Metelka iz državnozbornske komisije za povojne poboje.

Predstavljeno je bilo dosedanje delo. Od oktobra 1990, ko je bila logaška komisija ustanovljena, so izdelali spiske za doslej zamolčane žrtve komunistične revolucije. Ugotovili so, da je revolucija v logaški občini zahtevala kar 529 žrtev, od tega 261 v Rovtah z okolico, 79 v Hotedrščici z okolico, 42 v Gorenjem Logatcu z okolico, 92 v Dolenjem Logatcu z okolico, 52 Na Vrhu sv. Treh kraljev in eno v Lazah.

Kot so povedali, so imeli največ težav s pričevanji, saj je bilo le malo ljudi pripravljenih kar koli povedati o izginulih. Kot je znano, so „osvoboditelji“ 10. maja 1945 na javnih mestih nabili razglas, naj se v 24 urah vsi moški priglasijo na komandi mesta Logatec. Kdor se ne bo priglasil, bo obravnavan kot kršitelj zakona. Podpisal je bil Dušan Kveder. Takrat so se številni fantje iz bližnje in daljne okolice (celo iz Polhovega Gradca) z vozovi odpeljali v Logatec, vendar se jih večina ni vrnila. Desetletja se je šušljalo, da so bili pobiti v Logatcu. Največ se je govorilo o tako imenovani Korenčanovi klavnici, ki je bila v središču Logatca. Tam naj bi mnoge pobili na grozovite načine. Najbolj je bil tem govoricam izpostavljen takratni poveljnik komande mesta Logatec Jože Jeršin. Zaradi pisanja v Mladini poleti 1990 se je zadeva znašla celo na sodišču. Jeršina je komisija zaslišala, vendar je dejal, da o kakršnih koli pobojih ne ve nič. Čeprav nekateri menijo, da so že maja 1945 večino tistih, ki so se priglasili v Logatcu, odpeljali v Ljubljano, od tam pa na znana ali še neznan morišča, pa so govorice o tem, da so nekatere od njih vendarle ubili v Logaški okolici, zelo vztrajne.

Jamar Andrej Mihevc je septembra lani v Postojni na simpoziju Človek na Krasu, prebral prispevek Množična grobišča v ja-

mah v Sloveniji. V njem omenja tudi brezno v Koševcu (okrog dva kilometra od Logatca), ki smo si ga ogledali tudi v sredo. Vhod je velik le 1,5 m², nato pa je 45 metrov navpičnega padca. Ko so se po letu 1960 jamarji spustili vanjo, je bilo dno pokrito z okostnjaki. Predsednik jamarskega društva je najdbo prijavil policiji, nakar ga je zaslišala (po naključju je bil iz domobranske družine). Zaradi tega so se jamarji brezna v naslednjih letih izogibali, ko pa so ga konec 60 let spet iskali, ga niso našli. Vhod v brezno je bil namreč prekrit. Vendar je „pokrivalo“ hitro strohnelo in padlo v brezno, tako da so se v začetku 70 let vnovič spustili vanj, vendar kosti niso več našli, saj so bile očitno zasute s kamenjem. Našli so jih le še ob robu, pri čemer se da še vedno določiti 8 človeških ostankov.

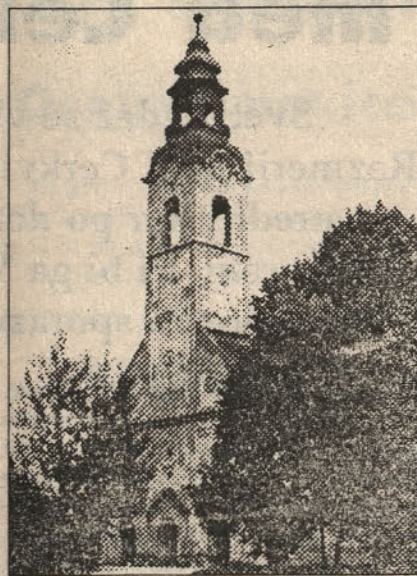
Drugo zloglasno brezno — Šemovono brezno — je na severnem robu logaškega polja, nedaleč v stran od ceste proti Ljubljani. Obstajajo očitki, ki so leta 1945 videli tam tovarnjake in vojake, ki so nekaj nosili ter metali v brezno. Dejstvo je, da se dno brezna po vojni zelo razlikuje od tistega pred vojno, na dnu pa je dovolj očitno nasut gramoz.

V logaškem primeru se omenjata vsaj še dve brezni, ki imata na dnu človeške kosti, pa tudi dve grobišči: pod Lovrenčevim klanecem in v Logatcu za poljem ob Merlakovi vahtnici.

Mihevc je sicer dal na logaški občini predlog, da se brezna raziščejo, predsednik občine Anton Antičević pa je v sredo celo omenil, da je imela občina za to namenjena sredstva, vendar nato iz neznanih razlogov ni prišlo do uresničitve.

Zdaj bo logaški primer prevzela v „obdelavo“ republiška komisija, ki bo najbolj odgovorne tudi zaslišala. Občinsko komisijo pa čaka še precej (najbolj zahtevnega) dela, spiske z žrtvami mora opremiti z datumi rojstva in smrti. Ponekod to sicer ne bo mogoče, vendar podobni primeri iz drugih krajev kažejo, da se da za večino osnovne (ali pa vsaj približne) podatke vseeno ugotoviti.

Sv. Urh spet v lasti Cerkve

Cerkve, ki je bila po drugi svetovni vojni spremenjena v muzej, bo tokrat prvič odprta za slovesno mašo na sv. Urhu (3. julija). Občina Moste-Polje je namreč Cerkvi vrnila del odvzetega premoženja, še vedno pa ni rešen denacionalizacijski zahtevek za mežnarijo in gozdove na območju Urha.

Za obnovo notranje opreme cerkve, ki je bila po vojni požgana in uničena ter delno izropana, saj se je ohranila le slika brezjanske Marije, kelihi in sakralna oblačila, naj bi del denarja prispevala občina Moste-Polje. Do prvega blagoslova cerkve obnova žal še ne bo mogoča, zato naj bi po besedah patra Mirka Pihlerja, župnika župniškega urada Sostro, kasneje pripravili še eno slovesno prireditev, ki bi ji sledile redne maše ter romanja na Urh kot na „kraj miru, molitve in sprave“.

Cerkve na Urhu bo tako znova opravljal vlogo, za katero je bila namenjena, manjši zapleti pa nastajajo pri vrnitvi

mežnarije. Občina Moste-Polje je namreč nekdanjo mežnarijo podrla, nad njeno kletjo pa zgradila novo, zaradi česar pričakuje, da ji bo Cerkve vrnila denar, ki je bil vložen v obnovo. Prav tako ostajajo nerešena vprašanja muzejske zbirke, ki je bila nekoč v cerkvi na Urhu, zdaj pa je shranjena v Mestnem muzeju. Predlogi, da bi bila mežnarija namenjena muzejski zbirki, so za Cerkve nesprejemljivi in pričakuje, da bodo vprašanje postavitve zbirke reševali za to usposobljeni strokovnjaki.

Iz pisma iz Slovenije

Dogodki v Sloveniji se odvijajo z vrto glavo naglico, vsak dan postreže z novimi vprašanji, iz ure v uro se spreminjajo komentarji v tisku, na radiu in televiziji. Skratka, Slovenci v matični domovini še vedno mrzlično iščemo pot v pošteno, normalno in človeka vredno družbeno dogajanje, brez afer in podtikanj, brez političnih igrice v ozadju in podkupovanj iz vsemogočih osebnih razlogov ter z eno samo željo po dokončnem obračunu s sistemom eno umja. Komunistični režim zadnjih petdesetih let je med narodom pognal tako globoke korenine, da bo verjetno res potrebnih nekaj let ali celo desetletja za dokončno prečiščenje miselnosti Slovencev.

Slovenci smo v domovini močno razdvojeni. Ne gre za medstrankarske razprtije ali osebne zamere. Gre, preprosto, za odnos do moralnih vrednot, za krčevito ohranjanje pridobljenih privilegijev na eni strani, in na drugi strani za odpravljanje krivic, ki ste jih najbolj občutili argentinski Slovenci, predvsem pa za dokončno prevlado resnice nad lažjo, dobrega nad zlim.

Za poboje niso vedeli...

Na komisijo državnega zbora za povojne poboje so 9. junija bile povabljene štiri nove priče, vendar dveh ni bilo. Jože Kladihar, ki je bil takoj po vojni pri Ozni v Celju, je komisiji poslal zdravniško spričevalo, ki ga je podpisala ista zdravnica kot vse druge doslej. Na zaslišanju ni bilo niti Mitje Maležiča, ki je bil po vojni načelnik Ozne za Štajersko v Mariboru.

Tako je bil najprej zaslišan Dušan Bravničar. Ta je bil takoj po vojni načelnik Ozne za Ljubljano (julija 1945 pa se je vrnil ter po Mitji Ribičiču postal načelnik II. odseka notranje uprave). Doslej je prvi, ki je zahteval pričevanje brez navzočih časnikarjev. Kljub temu je po zaslišanju imel predsednik komisije dr. Jože Pučnik kratko časnikarsko konferenco, na kateri je izrazil razočaranje nad Bravničarjevim pričanjem, še posebej zato, ker je v začetku obljubil, da bo povedal veliko. Kljub temu je opisal nekatere podrobnosti delovanja povojne oblasti, vendar se je omejil na ozek krog najvišjih predstavnikov komunistične oblasti. Kot o vsem drugem po njegovem tudi o pobojih ni odločal celoten CK, ampak le najožji krog okoli Ivana Mačka-Matije (Kraigher, Kardelj, Marinko, Tomšičeva, Šentjurčeva, Leskošek).

O pobojih je izvedel mnogo kasneje, čeprav mu je Nace Majcen, ki naj bi bil v taborišču v Šentvidu eden glavnih, pripovedoval, kako so ujetnike razvrščali v skupine. Častniki in mitraljezci naj bi bili takoj razvrščeni v skupino za likvidacijo.

Ponovil je zgodbo, ki jo je leta 1990 objavil že v Demokraciji, o pobojih ranjencev iz dveh ljubljanskih bolnišnic. Neki zdravnik mu je pripovedoval, kako so neke noči v juniju 1945 „izginili“ vsi ranjenci z oseb-

jem vred. Rekel je tudi trditev, da so na smrt obsojene na dachauskih procesih usmrtili v Ljubljani, pokopali pa v Kočevski Reki. Povedal je tudi, da si je Maček po vojni zgradil poleg represivnega aparata ter velike moči pri kadrovanjih tudi močan gospodarski imperij. Izvor kapitala naj bi bil v zlatnini ter umetniških slikah, ki so jih po vojni izropali nasprotnikom. Bravničar meni, da ta imperij, ki se nahaja v tujini, še vedno obstaja.

Sledilo je pričevanje Franca Konoblja-Slovenka z Jesenic. Na Jesenice naj bi ga Oznas kot pooblaščenca premestila konec junija 1945. Tam so delali kartoteko o ljudeh, ki so „sodelovali z okupatorjem“ ter zasliševali. Zaslišali naj bi „50 ali več ljudi“, vendar so bili prekrški pri vseh majhni, tako da niso nikogar več izročali sodišču. Večkrat jih je obiskal Niko Šilih, ki jim je celo očital nedelo. Januarja 1946 je bil prestavljen v Postojno, kjer je počel podobno delo. Tam so odkrili le nekaj sodelavcev Italijanov. O likvidacijah ni takrat nič vedel, zvedel je šele mnogo kasneje. Nasploš naj ne bi bilo na območju Jesenic nobenih pobojev. Nič ni vedel niti o povojnem zaporu v Begunjah, pa tudi daljšega članka Jožeta Dežmana v predzadnji številki Borca, kjer je navedenih veliko medvojnih partizanskih likvidacij v zgornjem predelu Gorenjske, ne pozna.

Šele na Pučnikovo vprašanje je potrdil obstoj tako imenovane rdeče roke na Jesenicah, ki je kot je dejal, pobijala povsem na svojo roko in so jo zato tudi preganjali. Tine Šranc, ki so mu največ očitali, je umrl lani.

Ivo Žajdela
Slovenec, 10. junija

SLAVA PARTLIČ, Delo 6. junija

Razmerje med Cerkvijo in državo (1)

Dialog med Rimskokatoliško cerkvijo in državo, ki se je na pobudo nadškofa dr. Alojzija Šuštarja in premiera dr. Janeza Drnovška pred slabima dvema letoma formaliziral, dolgega seznama odprtih vprašanj „statusa svobodne Cerkve v svobodni državi“ doslej ni kaj prida skrajšal.

Po pogovorih, ki potekajo za zaprtimi vrati, vladni in cerkveni predstavniki v skupnih izjavah za javnost sicer govorijo o „napredku v približevanju stališč in pogledov“, zjasnitvi nekaterih temeljnih pojmov ipd. Vtisa, da dialog poteka v ozračju medsebojne sumničavosti in nezaupanja, pa te diplomatsko vpljudnostne fraze seveda ne odpravijo. Bodo pogovori zdaj, ko naj bi se vanje neposredno vključili predstavniki Svetega sedeža, razbremenjeni domačijske nestrpnosti, postali bolj dinamični in uspešni?

Mešana krovna komisija, ki jo z vladne strani vodi zunanji minister Lojze Peterle, s cerkvene pa škof Alojz Uran, je na zadnjem zasedanju (18. maja) namreč ugotovila, da razmerje med Cerkvijo in državo ni mogoče urediti kar po domače, z nekakšnim dogovorom o ravnanju s kulturno dediščino, opredelila naj bi uporabo in zaščito knjižnic, ki so v lasti cerkvenih institucij ipd. Ob dogovoru o načinu obveščanja, pa bi lahko priznavala denimo tudi veljavnost zgolj v cerkvi sklenjenih zakonskih zvez.

In kaj naj bi tak sporazum vseboval?

Zgledujoč se po ureditvah v drugih, demokratičnih državah naj bi tak sporazum — pravi škof Uran — v prvi vrsti opredelil pravno položaj oziroma status Cerkve in njenih ustanov kot pravnih oseb. Priznal naj bi vsaj nekatere glavne zakone cerkvenega prava tudi na civilnopravnem področju. Cerkvem ustanovam naj bi zagotovil enake možnosti opravljanja dejavnosti, kot jo imajo druge podobne ustanove in organizacije ter društva na kulturnem, športnem in drugih področjih. Jamčil naj bi svobodo zbiranja, izražanja misli in idej s pisano in govorno besedo, ob tem pa tudi pravico do uporabe sodobnih sredstev javnega obveščanja. Cerkev naj bi pri urejanju njenih notranjih cerkvenih vprašanj priznal popolno avtonomijo (postavljanje nosilcev cerkvenih služb, oblikovanje župnij, škofij). Pri opravljanju vojaških dolžnosti in služenju vojnega roka, naj bi priznal posebno naravo duhovniškega poklica (civilno služenje), študentje teologije pa naj bi bili v pravicah in dolžnostih (štipendiranje, ipd.) izenačeni z drugimi študenti.

Zavezani k molčečnosti

Sporazum bi naj duhovnikom in drugim civilnimi uslužbencem Cerkve formalno priznal zavezo k molčečnosti tudi pred državnimi in sodnimi organi, ko gre za informacije, ki so jih dobili pri opravljanju svoje duhovniške službe. Dokument naj bi nadalje jamčil tudi nedotakljivost cerkvenih stavb, ki so namenjene bogočastju, kar pomeni, da jih — razen v izjemnih primerih in s privolitvijo cerkvenih oblasti — ne bi bilo mogoče zaseči, porušiti ali kako drugače odtujiti. Upošteval naj bi tudi potrebe po gradnji novih kulturnih objektov in drugih cerkvenih zgradb, potrebnih za versko življenje državljanov, opredelil status posameznih verskih in cerkvenih praznikov (kateri so dela prosti in kateri ne) ipd. Priznal naj bi nadalje tudi družbeno koristnost določenih cerkvenih ustanov, združenj in organizacij. Tak status, ki pomeni priznanje, da delajo v skupno dobro

Sveti sedež se vključuje v dialog? Razmerje med Cerkvijo in državo ni mogoče urediti kar po domače, z nekakšnim dogovorom, ki bi ga Vatikan samo ratificiral. Izhodišča za sporazum so že pripravljena

in zato uživajo tudi naklonjenost države, naj bi dobile vse tiste ustanove, namenjene verskemu, karitativnemu, kulturnemu ali bogoslužnemu delovanju, za katere bo cerkvena oblast vložila prošnjo. Versko-pastoralna dejavnost v določenih javnih oziroma državnih ustanovah in institucijah (v vojski, policiji, upravnih domovih, socialnih zavodih, bolnišnicah ipd.), naj bi bila opredeljena kot integralni del njihove ponudbe. Država naj bi se s sporazumom zavezala, da bodo predstavniki Cerkve zastopani v vseh tistih institucijah, ki odločajo o ravnanju s kulturno dediščino, opredelila naj bi uporabo in zaščito knjižnic, ki so v lasti cerkvenih institucij ipd. Ob dogovoru o načinu obveščanja, pa bi lahko priznavala denimo tudi veljavnost zgolj v cerkvi sklenjenih zakonskih zvez.

Del dohodnine za cerkvene ustanove?

Sporazum naj bi seveda uredil tudi materialno pravna in finančna vprašanja, pomembna za normalizacijo ekonomskega življenja Cerkve in njenih ustanov. Različni viri finančnih sredstev naj bi bili opredeljeni, država naj bi pri tem upoštevala tudi zgodovinske pravice do imetja, ki je bilo Cerkvii nasilno odvzeto. Morda bi po italijanskem zgledu uvedli namensko odvajanje določenega dela dohodnine za humanitarne namene, ki bi jo davkoplačevalci po prosti izbiri nakazovali ali državnim oziroma javnim ali cerkvenim ustanovam.

Za področje davčne politike naj bi sporazum predvidel izenačitev obveznosti cerkvenih ustanov verskega, kulturnega ali karitativnega značaja z drugimi dobrodelnimi ustanovami in vzgojnoizobraževalnimi ustanovami. (V tem kontekstu naj bi se morda uredilo tudi plačevanje porabe elektrike, ki se cerkvam pri nas še vedno zaračunava po industrijski ceni). Pri ostalih dejavnostih, ki nimajo takih usmeritev, pa naj bi bile cerkvene ustanove izenačene s civilnimi.

In nazadnje, tak sporazum naj bi opredelil tudi navzočnost Cerkve v javni šoli in v vzgojnoizobraževalnem sistemu nasploh. Predstavniki Cerkve menijo, da mora biti ponudba religiozne razsežnosti integralni del šolanja. Tako naj bi se v vse državne šole osnovne in srednje stopnje uvedel religiozni pouk kot obvezna izbirna vsebina, ki bi si jo lahko izbrali vsi verni dijaki oziroma njihovi starši, ki to želijo. Poleg tega naj bi imela Cerkev enake možnosti za ustanavljanje alternativnih zasebnih osnovnih in srednjih šol s koncesijo za izvajanje javnega programa, kot jih imajo vse druge skupine.

Cerkev v javnih šolah

Teološka fakulteta, ki sicer deluje v okviru Univerze, semenišče, akademija, kolegij in druge cerkvene institucije naj bi po določilih takega sporazuma ostale seveda v pristojnosti cerkvenih oblasti. Država naj bi priznala akademske naslove s področja teologije, imenovanje univerzitetnih učiteljev Teološke fakultete in predstojnikov drugih cerkvenih ustanov pa ostaja domena cerkvenih oblasti.

Že iz tega okvirnega seznama vprašanj, o katerih naj bi se Slovenija pogovarjala z

Vatikanom, je razvidno, da gre za ista vprašanja statusa Cerkve, ki pritiče demokraciji državi, utemeljeni s človekovimi pravicami in svoboščinami, o katerih teče beseda pravzaprav že od prvih svobodnih volitev dalje. Rešenih je bilo doslej bore malo, čeprav seveda ni mogoče reči, da se na tem področju v minulih štirih letih ni nič spremenilo. Spremembe zakona o verskih skupnostih za časa Peterletove vlade so legalizirale karitativno dejavnost Cerkve, spričevalom verskih šol pa priznale značaj javnih listin. Teološka fakulteta je postala polnopravna članica Univerze, katoliške mladinske organizacije (skavti, študenti) so vključene v nacionalna gibanja in zveze, duhovna oskrba je postala integralni del ponudbe v nekaterih bolnišnicah in socialnih ustanovah. Zakon o denacionalizaciji je med upravičence do vrnitve po vojni nacionaliziranega imetja uvrstil tudi cerkvene ustanove, prispevek delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje duhovnikov plačuje državni proračun, v občinah se v obnovo cerkva dejavno vključuje spomeniško varstvo, us-

tanovljenih je bilo nekaj katoliških vrtcev, oživljena klasična škofijska gimnazija v Ljubljani, država je finančno podprla gradnjo cerkve v Kočevski reki, kar naj bi predstavljalo simbolično nadomestilo za kakih sedemdeset po vojni porušeni cerkva na tem območju.

Občutljivi temi sta šolstvo in denacionalizacija

Dosedanji tok urejanja razmerij med državo in Cerkvijo, ki ga spremlja občasni izbruh vročih polemik, kaže, da sta poleg interpretacije ustavne določbe o ločenosti države in verskih skupnosti v naši deželi pravzaprav najbolj nevrtačljiva tista vprašanja, ki so povezana s šolstvom in denacionalizacijo. Polemike v zvezi z vračanjem cerkvenih gozdov, ki so svoj vrhunec dosegle v vročem poletju 1992, so bile pravzaprav povod za to, da je dialog med Cerkvijo in državo dobil tudi formalno obliko. Nadškof dr. Alojzij Šuštar je namreč vneto naprotovanju vračanju cerkvenega imetja v naravi, očitke Cerkvii, da se hoče obogatiti na rovaš revnih in postati največja veleposestnica in kapitalistka v Sloveniji, ter grožnje z referendumom označil kot proticerkveno gonjo, hkrati pa vlado pozval k dialogu o tem, češ če je mogoče najti ustrežnejšo obliko poprave krivic, se je Cerkev pripravljena pogovarjati tudi o tem, seveda v sklopu urejanja vseh drugih odprtih vprašanj njenega pravnega položaja in statusa nasploh.

Se nadaljuje

Izločitev katoliške Cerkve iz sveta RTV

Verske skupnosti, ki so prijavile svojo dejavnost v Sloveniji, naj bi v svetu RTV Slovenija predstavljal Geza Filo (Evangelizacijska cerkev). Tako je na zadnjem sestanku sklenila t. i. koordinacija predstavnikov verskih skupnosti, pri kateri pa ni sodeloval predstavnik največje verske skupnosti v Sloveniji, Katoliške cerkve (KC). Dan pred sestankom koordinacije je namreč Slovenska škofovska konferenca (SSK) sprejela sklep o odklonitvi sodelovanja pri imenovanju predstavnika verskih skupnosti v svet RTVS na način, kot ga določa aprila sprejeti zakon in kot ga je nameraval izvesti urad za verske skupnosti.

Za KC je nesprejemljiv 16. člen zakona o RTVS. Ta določa, da v 25-članski organ upravljanja slovenske javne televizije enega od 15 predstavnikov civilne družbe neposredno imenujejo tudi verske skupnosti v Sloveniji, kar pravzaprav pomeni, da naj bi ga izmed sebe izbrali predstavniki vseh verskih skupnosti, ki so prijavljene pri vladnem uradu za verske skupnosti — trenutno jih je 25 — in sicer ne glede na njihovo številčnost ali zgodovinsko zasidranost v slovenskem narodu. Pri tem je treba povedati, da je svet za družbeno obveščanje pri SSK že konec februarja ob drugi obravnavi predloga zakona v državnem zboru opozarjal na neustreznost tega člena in predlagal, naj bosta v svetu RTV predstavnika KC in Evangelizacijske cerkve, torej obeh avtohtonih verskih skupnosti na Slovenskem, vendar pa poslanci dopolnila niso sprejeli.

O izvolitvi svojega člana sveta RTVS so predstavniki verskih skupnosti prvič razpravljali že 25. aprila (sestaneč je vodil direktor RTVS Žarko Petan), vendar se za

skupnega predstavnika — ob jasno izraženem mnenju nekaterih razpravljavcev, da to ne sme biti član KC — niso mogli dogovoriti, zato je nadaljnje usklajevanje za izvolitev prevzel urad za verske skupnosti.

Kasnejši pogovorov se katoliška stran ni udeležila. Menila je namreč, da „KC zaradi posebnega položaja, ki ga ima že tisočletja v slovenskem narodu in njegovi kulturi ter tudi v sedanjih družbi, nikakor ne more privoliti v izenačevanje z drugimi verskimi skupnostmi, tudi takimi, ki niso izraz duhovnega izročila slovenskega naroda in ki premorejo le nekaj deset članov.“

Na pobudo urada za verske skupnosti je bila oblikovana t. i. koordinacija verskih skupnosti, v katero je bilo kljub pisni zavrnitvi sodelovanja imenovan tudi predstavnik KC. Šest članov koordinacije, Danijel Brkič (neoprotestantske verske skupnosti), Uroš Lebar (nekrščanske verske skupnosti), Mladen A. Švarc (judovska skupnost), Muris Hadžibaščaučević (islamska verska skupnost), Vladimir Gajšek (krščanske verske skupnosti) in Geza Filo (Evangelizacijska cerkev) je za člana sveta RTVS izvolilo predstavnika Evangelizacijske cerkve.

Bojazen, da bo KC ostala brez predstavnika v svetu RTVS — čeprav se je pri zadnjem štetju za katoličane izreklo skupaj 72 odstotkov Slovencev — se torej uresničuje, na kar je v sporočilu za javnost pred dnevi opozoril tudi Svet katoliških laikov Slovenije. Svet je zato pozval državni zbor, naj zakon o RTVS, ki je po njegovem mnenju nedemokracičen, čim prej ustrezno preoblikuje.

Bogomir Štefanič
Slovenec, 8. junija

NOVICE IZ SLOVENIJE

ODOLINA — Ker Konjerejsko turistični center Lipica ni mogel sam vzdrževati podržavljenega posestva Marenzzi, ga je dal v najem zasebniku, ki je uredil gobarno (pridela do tri tone šampinjonov), drug del, v katerem je 30 konj za jahanje, pa so oddali slovensko-italijanski družbi, ki je uredila jahalni klub. V hlevih je 20 čistokrvnih arabskih rjavcev, kar predstavlja polovico slovenskega premoženja teh živali.

TOLMIN — V to občino spada eno tretjino Triglavskega narodnega parka. Uprava parka si lasti vse visokogorsko ozemlje nad gozdno mejo, občina pa je še ni predala, ker bi si rada zagotovila pomoč pri reševanju problemov, predvsem državno podporo za uresničevanje razvojnih načrtov. Medtem pa so postavili ostre odloke, ki urejajo prostore za taborjenje, obenem pa prepovedala divjanje motoristov (motokros), predvsem tujcev, ki drvi po neokrnjeni naravi.

MARIBOR — Velikan TAM-Tovarna avtobusov Maribor se je bil, iščoč bolj podjetniško, racionalnejše obratovanje, razdelil na 14 manjših, formalno samostojnejših podjetij. Posebno trda prede v TAM Bus, kjer ne morejo še preboleti izgube sto milijonov mark v bivši Jugoslaviji in 14 milijonov mark delnic v bankah, ki so v likvidnosti. Sicer prodajajo avtobuse v Rusijo in druge države, vendar nima lahkega položaja.

LJUBLJANA — Na grajskem griču je beograjski umetnik Vuk Ćosić v okviru galerije Škuc približal kalifornijski Hollywood v Slovenijo: kot stoji na holywoodskem griču, je tu postavil napis Hollywood, vendar v Brajlovi pisavi (pisavi za slepe).

LJUBLJANA — Statistike kažejo, da je v Sloveniji vsako leto približno 500 smrtnih prometnih nesreč; od teh je 40 kolesarjev. Med njimi je 60 odstotkov otrok med osim in dvajsetim letom starosti. Veliko je tudi ranjencev: med okoli 7.000 ranjencev je 650 kolesarjev in med njimi 150 otrok do petnajstega leta. Ker je večina poškodb na glavi, je republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu začel program z naslovom „Bistro glavo varuje čelada“, ki naj bi trajal vsaj tri leta. Pobuda stremi po tem, da bi otroci, ki dobijo kolo, dobili tudi čelado, ki ni draga, saj jo izdeluje slovensko podjetje.

MARIBOR — Na Evropskem mladinskem ekološkem seminarju, kjer so bili predstavniki iz 14 držav, so sprejeli resolucijo, s katero izražajo nasprotovanje proti gradnji elektrarn na reku Muri in proti preštevilnim načrtovanjem avtocestnim odcepom med gradnjo takomenovanega slovenskega avtocestnega križa.

LJUBLJANA — Po dolgem premlevanju je srbski pevec Momčilo Bajagić-Bajaga s svojo glasbeno skupino Instruktorji le dobil slovensko vizo in bo lahko nastopal v mesecu juliju in avgustu na koncertih v Mariboru, Celju, Novem mestu, Novi Gorici in Portorožu. — Izšlo je nekaj kaset, ki niso ravno navadne: na prvo so posneli z združenimi močmi svoja izvajanja slovenske techno skupine, ki nosijo posebna imena: Rondon Logio, Mouse Trap, Anna Lise, Boithorn, Judgement Art in podobno. Drugo je napolnil svetovni znani pianist Richard Clayderman s dvanaestimi skladbami iz brazilskega repertoarja. Tretjo pa je posnela slovenska skupina Johnny's Band. Pesmi nosijo slovenske naslove, vendar so različice tujih skladb, npr.: Jest grem kr spat (to ti povem) (Bill Ray Circus), Poetu (John Lennon), Ali boš ti kej moja bla (Bill Haley and The Comets), ki je tudi naslov kasete.

STOKHOLM, Švedska — Če bo Slovenija naprošena in bi se odločila sodelovati pri človekoljubnih misijah Združenih

narodov, bo za te naloge lahko urila svoje častnike na Švedskem.

LJUBLJANA — Sindikat delavcev bank in hranilnic Slovenije je prvi slovenski sindikat, ki je postal član svetovne sindikalne organizacije FIET. V njej je v preko 400 sindikatov iz vsega sveta združenih enajst milijonov delavcev.

LJUBLJANA — V Sloveniji so trije mladinski hoteli, vendar je le eden, na Bledu, odprt čez vse leto. Ko je bil na obisku predsednik mednarodne organizacije teh hotelov (International Youth Hostel Federation), je izjavil, da bi po čistoči in gostoljubnosti Slovenija mogla postati članica te organizacije, ki deluje že v 63 državah in ima okoli šest tisoč mladinskih hotelov, vendar ji manjka minimalno število hiš: potrebovali bi vsaj pet mladinskih hotelov, odprtih vse leto.

MARIBOR — Dravske elektrarne (osem jih je) dajejo kar 28 odstotkov celotne slovenske porabe električne energije. Imajo pa že svoja leta in so potrebne obnove, predvsem turbin in generatorjev. Prva, Fala, že ima prenovljeno strojnico: letos so na vrsti Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok. Dobavitelja bosta ljubljanski Litostroj (turbine) in nemški Siemens (generatorji). Kasneje prideta na vrsto elektrarni Vuhred in Ožbolt, končno pa Zlatoličje in Formin. Ko bodo dela dokončana, bo tudi proizvodnja elektrike in njena moč precej večja, kar je važno posebno za porabo elektrike ob konicah („horas pico“).

LJUBLJANA — Slovenija ima 31.000 začasnih beguncev, večinoma iz BiH. Ker ima z bosansko vlado tekočo zvezo in v Ljubljani njeno veleposlaništvo, je ministrstvo za zunanje zadeve predlagalo parlamentu, da bi odprli veleposlaništvo v Sarajevu. S tem bi posli na vseh poljih boje tekli, posebno pa še na trgovskih, saj si obetajo, da bi slovenska podjetja imela velike možnosti pri obnovi BiH, ko se umiri vojno stanje.

RAZKRIŽJE — Mariborski škof dr. Franc Kramberger je z dovoljenjem zagrebskega nadškofa dr. Franja Kuharića prvič birmal v slovenščini v razkrižki fari. Kljub najboljšim željam, so nekatere poteze le osenčile slovesni praznik. V noči pred birmanjem so podrli slavolok s pozdravnim napisom birmancem v slovenščini, sestri Vidi Žabot, ki je poučevala verouk, pa ni bilo dovoljeno biti botra enemu izmed otrok.

SLOVENSKA BISTRICA — Bistričani so se postavili na raznih razstavah jedače in pijače. Na razstavi Dobrote slovenskih kmetij, ki je bila v ptujskem minoritskem samostanu, so bistriške gospodinjke odnesle pet zlatih in dve bronasti odličji za izdelek iz žit, za skupino mesnih izdelkov pa so prejele še eno bronasto. Da se vse lepo poplakne pa je strokovna skupina enologov na gradu Štatenberk med več kot sto vzorcev vin prisodila najvišji odličje laškemu rizlingu pozne trgatve Karla Lesjaka iz Makol.

LJUBLJANA — Slovenska pošta se je odločila za kompletno centralizacijo: vse poštne pošiljke gredo najprej v Ljubljano, od koder jih potem usmerijo k naslovníku. Najprej so bili zaprti centri v Novi Gorici, Novem mestu in Murski Soboti, letos bodo zaprti celjskega, prihodnje leto pa še v Kopru in Kranju. Ostane še mariborski; zaprti ga bodo, ko bo v Ljubljani dokončano pošto poslopje. Z novo ureditvijo bodo pošiljke sicer več kilometrov prepotovale, vendar bo omogočena uvedba avtomatskega razvrščanja pošiljk, kar bo tudi zmanjšalo stroške prenosa.

LJUBLJANA — V Narodni galeriji so podelili Plečnikovi medalji za leto 1994. Dobil jo je prof. Dušan Ogrin za knjigo

SLOVENC V ARGENTINI

Osebnosti

Rojstvo: Družino Toneta Oblaka in Tinke Loboda je 15. junija razveselila hčerka, ki bo po krstu dobila ime Lucijana. Čestitamo!

Poroka: V soboto, 4. junija, sta se poročila v cerkvi Ntra. Sra. de la Guardia, Florida, Marko Verčon in Mariana Cecilia Pera. Poročne obrede je opravil g. Matija Borštnar.

Čestitamo!

NOVICE S KOROŠKE

TAMBURAŠI: Slovensko prosvetno društvo Št. Janž je vabilo v staro šolo na koncert. Nastopali so šentjaški tamburaši. Sodelovali so tudi v sekstetu dekleta iz Borovelj in zapel nekaj domačih in tudi umetnih pesmi. Glavno vlogo koncerta je imel moški oktet „Vaščani pojo“ iz Zgornje Vešče. Zbor ima na sporedu muhaste fantovske in narodne pesmi. Znani so že po celo dvojezični Koroški.

VOGRČE: Vogrška mladina je vabila na premiero burke V. Rabadana „Kadar se ženski jezik suče“. Pet mladih Vogrjanov se je s pomočjo režiserja Francija Končana vestno in dosledno oprijelo dela. Bil je prijeten in sproščen večer, poln glasnega smeha, ki pa ga je poleg vsebine izvalila tudi dobra igra. Vloge so bile igrane spretno in prepričljivo, z igralsko nadarjenostjo. Dobra gledališka predstava.

EKSTREMIZEM: Haider kot vedno napada Slovence. Na volilnem zborovanju koroške FPÖ je svaril pred „postopno slovenizacijo Koroške“ in še posebej pred „zahrbtno slovenizacijo koroškega šolstva“. Glavni kandidat slovenske Enotne liste Andrej Wakonig pa ga je svaril pred postopnim okuženjem Koroške z desnim ekstremizmom. Taki napadi se zgodijo zaradi tega, ker je manjšinska koroška politika nezadostna in ima zato narodna skupnost težave.

SLOVENC NA PRIMORSKEM

V RIŽARNI je bila osrednja tržaška proslava v spomin nacifašističnim žrtvam. Udeležilo se je nekaj tri tisoč ljudi, med njimi precej ujetnikov v nacističnih taboriščih. Po molitvah katoliškega duhovnika, judovskega rabina in pravoslavnega popa sta govorila zgoniška županja Tamara Blažina in zgodovinar Elio Apih. (V Rižarni so bili nacistični zapori in tudi krematorij, ki pa so ga gestapovci pred umikom porušili).

OB PRVI OBLETNICI smrti pesnice Ljubke Šorli so v Gorici predstavili dve knjigi. Ena je Križev pot, ki ga je napisala že leta 1979 za tolminsko župnijo, a še ni izšel v knjižni obliki, druga pa so dvojezična izdaja njenih pesmi, „Canti spezzati“; v italijansko jih je prevedla Diomira Fabjan Bajc.

EDI ŽERJAL je priznan tržaški slikar, ki je že preizkusil več tehnik, zadnje čase pa se posveča akvareli. 32 najnovejših stvaritev je razstavljal v goriški Katoliški knjigarni. Žerjal je znan po dolgoletnih opremah revije Mladika, sicer pa je ilustrator nad 70 publikacij, plakatov in scenograf.

Vrtna umetnost sveta, ki je izšla pri ljubljanski založbi EWO in pri priznani londonski Thames and Hudson. Drugo so dali arhitektoma Vesni in Mateju Vozliču za ureditev talnih površin Cankarjevega nabrežja (med Tromostovjem in Čevljarskim mostom).

STRANKARSKA PRIPADNOST: Bilčovs je dokaz vključevanja v strukturo SPO. Županja je Slovenka in je maturirala na Slovenski gimnaziji, podžupan je znani odbornik levičarske Zveze slovenskih organizacij. Ta občina je dvojezična in bi že davno morala imeti dvojezične krajevne napise. V občinah, kjer župani niso Slovenci, so napisi že postavljeni. Občani v Bilčovsu so morali zbirati podpise, da pridejo do svojih tabel. To je dokaz o Slovenki, ki nima civilnega poguma in mora ubogati strankarsko disciplino.

GOVORNIŠKI TEČAJ: Jerneja Lorber, dijakinja 8. razreda Slovenske gimnazije je zmagovalka letošnjega govorniškega natečaja NSKS in KKZ. S spisom „Več ljubezni prizadetim“ je želela pokazati na težave današnjega časa s prizadetimi ljudmi. Pokazala je, da so t. i. nenormalni ljudje pogostokrat bolj normalni kot mi in da bi jim morali ponuditi pomoč v vseh življenjskih problemih. Zaključna misel je bila, naj se učimo iz storjenih napak in naj gradimo lepšo in prijetnejšo prihodnost.

ŠKOCIJAN: Vse frakcije v občini so izglasovale resolucijo proti gradnji priključka na avtocesto. Načrt še nima konkretnega obstoja, toda občina je preventivno sklenila protestirati, ker posega direktno v naravo, ki je zaščitena, kar je za turizem osnovnega pomena.

NA GLEDALIŠKEM NATEČAJU v Trstu so se pomerili dijaki iz sedmih tržaških višjih srednjih šol. Letos so se ga že tretjič udeležili dijaki liceja France Prešeren in z delom Oskarja Wildeja Pomen iskrenosti želi odobranje občinstva.

RICMANJE IN LOG je naslov 300 strani dolgi knjigi Borisa Kureta, ki v njej opisuje življenje in osebnosti, gospodarstvo in kulturno dejavnost v vaseh od prejšnjega stoletja do konca prve svetovne vojne. Knjiga ima tudi fotografske posnetke, kopije starih dokumentov, razglasov in časopisov. Kuret se z raziskavami ukvarja ljubiteljsko in resno; leta 1990 je izdal knjigo o Borštu, rad bi se pa še lotil preteklosti Boljunca in Doline.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA se je iz bratovščine preorganizirala v zadrugo. S tem ji bo omogočeno širše delovanje, saj je kot bratovščina lahko izdajala svoj knjižni dar samo za svoje člane. Zdaj bo zadruga izdajala tednik Katoliški glas, Pastirčka in Goriške Mohorjevke ter tudi druge knjige. Kot prvo so izdali Križev pot Ljubke Šorli, v sodelovanju s Celjsko Mohorjevo „Črepinje“ vrtojskega župnika Vita Marca in morda tudi ponatis Aloyza Rebule Vinograd rimske cesarice.

KAČJA ROŽA je naslov najnovejše knjige pisatelja Aloyza Rebule, ki jo je ljubljanska založba Mihelač izdala za avtorjevo 70-letnico. Kačja roža je literarno predelana drama Operacija Timava, ki jo je napisal za Slovensko stalno gledališče v Trstu in jo je gledališče letos že uprizorilo.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

NEVESTE - 15 LET: Izdelava šopkov in naglavkov iz svežih cvetov. Gabrijela Marolt - Tel. 664-1656.

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij; Lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacijsko integrirani; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada, Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič — odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel.: 382-1148

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 18 do 20 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knaps — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Marija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije od sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

Prosimo vse
oglaševalce, da čim
preje poravnajo
račune, ki smo jim
poslali pred dvema
mesecema.

UPRAVA

V slovenskem domu v Carapachayu

bo v nedeljo, 26. junija

Proslava za padle domobrance in vse žrtve druge svetovne vojne
ter praznik slovenske državnosti

Nato skupno družinsko kosilo

Koline bodo na razpolago v soboto od 17. ure dalje.

Lepo vabljeni!

KJER JE VOLJA, TAM JE TUDI POT!

Pomislite na raj pod Triglavom!

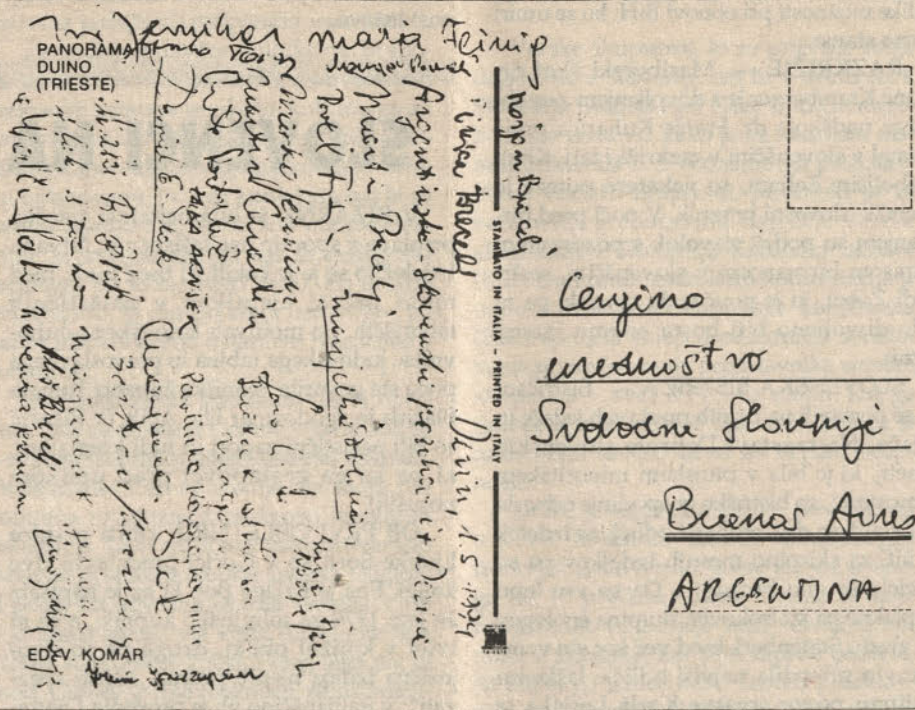
V dvoje je lepše

1995. BREZPLAČNO V SLOVENIJO!

V SLOGI JE MOČ!

Duino Souvenir

Delovanje NDS

Narodna demokratska stranka (NDS) je na petem, predčasem kongresu izstopila iz stranke Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), nadaljuje kot samostojna stranka z novim predsednikom Marjanom Vidmarjem, ki je sicer predsednik ljubljanske mestne vlade. NDS ne bodo spremenili sedanjega programa, njihova prihodnja ambicija pa je vstop v parlament.

Novi notranji minister Andrej Šter je izstopil iz NDS, potrdil pa je, da ostaja član Slovenskih krščanskih demokratov. Člana

Objavljamo razglednico iz lepega slovenskega Devina, kamor je družina Brecelj povabila družbo Slovencev, ki so se v zadnjem času preselili iz Argentine v Slovenijo. Hvala lepa za pozdrave!

SKD naj bi ostala tudi nekdanji predsednik NDS Rajko Pirnat in predsednica sveta stranke Alenka Žagar Slana.

Na prvi časnikarski konferenci je predsedstvo NDS predstavilo svoje programske cilje, med njimi je najpomembnejši koalicija s Socialdemokratsko stranko Slovenije (SDSS), Slovensko ljudsko stranko (SLS) in Zelenimi Slovenije (ZS).

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Proprietario: Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo
Argentino
Suc. 7

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad

Intelectual N° 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215

(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

SOBOTA, 25. junija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Praznik slovenske državnosti v Slovenski hiši. Ob 19.15 maša, nato slavnostna večerja.

NEDELJE, 26. junija:

V Slovenskem domu v Carapachayu spominska proslava.

SOBOTA, 2. julija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

Predavanje pri SKAD: Toni Qualizza - Značilnosti današnje mladine, v Slovenski hiši ob 20.30 uri.

SREDA, 6. julija:

Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena v Slovenski hiši.

Različnost, a ne enakost

Ne le država, mi vsi, v Sloveniji živeči pripadniki slovenskega narodnega naroda, se moramo končno začeti zavedati, da smo zamejci, izseljenci, zdomci in „mi“ eno, pa čeprav s tisoči kilometrov, napaka bi bila (in je že bila) če bi hoteli — spet „mi“ — pokroviteljsko „zedinjati“ politično različno misleče, ob sobotnem srečanju Slovencev z vseh koncev sveta v Škofovih zavodih v Šentvidu pri Ljubljani razmišlja Zvone Žigon.

Komentator meni, da Slovenci onkraj meja niso le najtrdnjši branik slovenstva, ampak tudi najvažnejši veleposlaniki, posredniki in nosilci slovenske navzočnosti v svetu in svetovne kulture doma.

Značilnost slovenske identitete naj postane narodova enotnost, ki bo temeljila na (enakopravni) različnosti, ne pa neenakosti in sprtosti, najsi bo doma ali na koncu sveta, sklene komentator.